

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Lukáš Šebek**

NÁZEV PRÁCE: **Kamenné konstrukce hrobů únětické kultury v Čechách**

TYP PRÁCE: **bakalářská**

AUTOR POSUDKU: **PhDr. Petr Křišťuf, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **velmi dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **velmi dobře**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **nevyhověl**
4. Strukturování práce: **velmi dobře**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil?

Návrh výsledné klasifikace: dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Práci Lukáše Šebka lze při hodnocení rozdělit na 2 části. První (do str. 31) vychází z literatury a je v podstatě v pořádku. Druhá se věnuje analýze, syntéze a interpretaci dat. Tato část je psána daleko horším jazykem, je špatně srozumitelná a působí dojmem, že jí psal někdo jiný. Domnívám se, že autorův styl psaní je akceptovatelný, dokud se může přidržet jiného textu. Ve chvíli, kdy musí sám formulovat své myšlenky, se jeho písemný projev značně zhorší. Celá druhá část je také zatížena řetězcem chyb ve zvolené metodě analýzy a syntézy.

V první řadě je třeba ocenit, že se Šebek pro řešení tématu rozhodl využít formalizovaných metod. V případě podobné práce může být analýza hlavních komponent silným nástrojem

syntézy dat. To ale vyžaduje důkladnou přípravu dat, pochopení analýzy hlavních komponent a základů statistiky. Musím bohužel konstatovat, že autorovi se nepodařilo proniknout do problematiky vícerozměrné statistiky a datová matice má zásadní nedostatky.

Autor sloučil artefakty do několika kategorií. Tím navýšil četnost deskriptorů. To je jistě možné, ale otázkou je, zda vždy vhodné. V tomto případě myslím, že bylo chybou sloučit všechny keramické typy do jednoho deskriptoru Keramika a většinu bronzových nástrojů do deskriptoru Bronzové odznaky. Za podstatnější nedostatek považuji skutečnost, že autor vložil do deskriptivního souboru skryté struktury tím, že vložil deskriptory, které jsou chronologicky citlivé (např. deskriptory Bronzové odznaky a Doplněk oděvu se vyskytují téměř výhradně v hrobech mladší fáze únětické kultury). Sloučením veškeré keramiky do jednoho deskriptoru zase došlo k setření rozdílu mezi starší a mladší fází únětické kultury, neboť ve starších hrobech se vyskytuje více keramických nádob, zatímco v mladších většinou jen jedna).

Analýza hlavních komponent je provedena v podstatě správně. Jednotlivé kroky na sebe správně navazují. Program STATISTIKA, který autor využil, totiž umožňuje analýzu provést i bez jakýchkoliv zkušeností. Problémem je ovšem pochopení výsledků a jejich interpretace. Již samotná korelační matice svědčí o malé korelovanosti deskriptorů (i přesto, že nejsou vyznačeny statisticky významné korelace), ale autor tuto skutečnost nijak nezohledňuje a neřeší. Volba počtu faktorů pro výpočet proběhla v podstatě správně, i když v případě analýzy hlavních komponent nemá počet faktorů na konečné řešení vliv (lze nechat spočítat všechny faktory a posléze zvolit ty, které budeme interpretovat). Problémem je, že Šebek nedokáže faktory popsat ani interpretovat. Všechny faktory například považuje za monopolární, ačkoliv faktory 1-3 jsou jednoznačně bipolární. Chybná je i domněnka, že záporná hodnota faktorové zátěže znamená nepřítomnost deskriptoru. Při porovnávání hodnot faktorových skóre považuje autor za klíčovou hodnotu medián. Pracuje s tím, že u většiny faktorů leží blízko nuly, a proto jsou faktory pro jednotlivé typy konstrukcí nevýznamné. To je ovšem běžný jev u bipolárních faktorů a nemusí to znamenat netypičnost prvků pro faktor.

Jelikož špatně provedená a pochopená analýza hlavních komponent je jedinou metodou syntézy dat, je celá Šebkova interpretace značně nepřesná, zavádějící a nepravdivá. Pro řešení tématu přitom stačilo využít metod základní statistiky. Nebylo nutné se pouštět do vícerozměrné statistiky, která může být silným nástrojem, ale zároveň při špatném pochopení vede ke zcela zcestným interpretacím. V práci zcela chybí základní zhodnocení souboru (např. četnost hrobů pro jednotlivé typy konstrukcí apod.).

Práce Lukáše Šebka má nedostatky především v syntéze a interpretaci dat. Úvodní a popisná část práce je zpracována poměrně dobře. Jelikož se jedná o bakalářskou práci, byl by tento stav akceptovatelný. Ovšem pokud pomineme problémy s analýzou hlavních komponent je Šebkova práce stále zatížena množstvím pravopisných chyb a otřesnou stylistikou (především v 2. polovině práce). Rozhodl jsem se práci hodnotit stupněm dobře, ale domnívám se, že text balancuje na hraně přijatelnosti.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

DATUM: 24. 5. 2013

PODPIS:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'L. Šebka', written over a faint horizontal line.